

šteti že v teku leta 1895. predplačana nagrada v deležnem znesku po 30 gld. in 5% dividenda od deležev po 92 gld. 77 kr., katera se je v skupnej seji načelstva in nadzorstva dne 12. svečana 1895. nasvetovala in od letošnjega občnega zbora odobrila, tako da bi znašal potem takem čisti dobiček 671 gld. 12 kr.

Po nasvetu nadzorstva in vsled sklepa tedanjega občnega zbora se je od preostalega čistega dobička po 548 gld. 35 kr. določila nagrada: posameznim udom načelstva za uradavanje itd. 250 gld., za sklepanje računov 50 gld., za dobrodelne namene pa se je darovalo in sicer: dijaškim kuhinjam v Mariboru in v Celju, katoliškemu podpornemu društvu v Celju in šolski družbi sv. Cirila in Metoda vsakemu 10 gld., skupaj 40 gld., tedaj vsega skupaj 340 gld., ostanek čistega dobička po 208 gld. 35 kr., pa se pridene posebni rezervi, katera zraste doštavejši prejšnjih 661 gld. 25 kr., skupaj na 869 fl. 60 kr. Splošna rezerva znaša 361 gld. in imata obe rezervi skupaj 1230 gld. 60 kr.

Sejmovi. Dne 21. marcija na Pernovem, v Siegersbergu, pri Sv. Jederti pri Laskem, v Poličanah (za svinje), v Rogatcu in na Starih sv. gorah. Dne 23. marcija v Arnotcah, Ločah, Marenbergu, pri Sv. Križu na Murskem polju, v Rušah, Sevnici ob Savi in v Št. Ilju pri Šostanju. Dne 26. v Artičah, Dobovi in Teharji. Dne 27. marcija v Joniku, Arnožu, Stradnu, Ormožu, Podplatu, Slov. Bistrici, Lembergu in Braslovčah.

Dopisi.

Iz Kozjega. (Petindvajsetletnica.) Za našo faro je bil dan 1. marcija slovesen dan. Prečastiti gospod dekan in kanonik Janez Bosina so na tihem obhajali 25. leto, kar so za župnika in dekana v tej fari. Kaj lepo je bilo poslušati, ko so pred pravilom povedali č. g. kaplan, da želijo farani Boga prositi za zdravje in srečo gospodu dekanu in kanoniku v zahvalo za toliko dušnih in telesnih dobrot. Poslednjič so jih g. kaplan izročili Mariji Devici, farni patroni, sv. Jožefu in sv. Janezu evangelistu, njihovemu krstnemu patronu, naj jih le-ti podpirajo na zemeljskem potovanju, da bodo nekda z njimi v nebeškem Jeruzalemu peli hvalne pesmi. Tako in enako govori vsako hvaležno srce. — Mnogo so se gosp. kanonik trudili pretečenih 25 let, od kar so pri nas. Veliko so imeli popravila s farovžem in pristavo. Pa tudi za cerkev so prav po očetovsko skrbeli. Vsakokrat so globoko v žep segli, da se je vse izvrstno in lepo izvršilo; zlasti lani, ko se je postavil novih zvonik, ki je ves z bakrom krit, kar stane mnogo denarja, in vse to je slo iz njihovega žepa. Pa tudi na na zgubljene ovčice niso pozabili. Dvakrat so nam sv. misijon oskrbeli, in zopet ga nameravajo v kratkem priskrbeti. Ves Vaš trud naj ljubi Bog stoterno poplača! Daj Bog, da bi zdravi in krepki peli letos dne 2. avgusta zlato sv. mašo!

Iz Ljutomera. (Predavanja o trtoreji.) Slovensko politično in gospodarsko društvo je naprosilo g. M. Cerjaka, ekonomu v Ljutomeru, in g. J. Radanoviča, voditelja deželnih nasadov ameriške trte v Ljutomerskih gorica, da sta v poljudni besedi podučila naše vinogradnike o racionalnem obdelovanju vinogradov. V naslednjih vrstah podamo v kratkem vsebino teh predavanj. Dne 9. svečana je g. Cerjak povedal najprej par črtic iz zgodovine trte. Prešel je potem na najvažnejšo stvar sedanjega vinarstva: delovanje in zatiranje trtne uši. Cerjak je krepko zavrnil tiste, ki pravijo: »Trtne uši sploh ni«, ali pa »Čez deset let se

začne tudi ameriški trs sušiti.« Dalje je govoril natančneje o nasadu ameriške trte ter o pravilni rezitvi trsja. — Dne 23. svečana je govoril g. Radanovič o pripravah pred sajenjem. Razlagal je temeljito rigolanje, planiranje vinograda, nadalje kako je postopati pri uravnavanju vrst trsov v vinogradu. Nato je g. Cerjak tolmačil najvažnejša opravila pri amerikancu, namreč spomladansko lesno cepljevanje okoreninjenih in neokoreninjenih amerikancev. Opozarjal je posebno na čas, v katerem naj se eno ali drugo požlahtnjenje vrši in katere podlage (Solonis, Riparia, Sauvage) je rabiti ter kakovi morajo biti cepiči. Cepljenje, rezitev, obrezovanje vkoreninjenih trt, prirezovanje ključev itd. se je s praktičnimi poskusi pojasnjevalo. Pri tretjem predavanju dne 1. sušca je razlagal g. Cerjak bistvo matičnih nasadov in trtnice sploh in sicer: sajenje trt, naj si bo ključev ali požlahtnjenih, poletna opravila v trtnici itd. Govoril je obširno o Richterjevi metodi sajenja. Nadalje je govoril o oskrbovanju cepljenih trt v prvih letih po presajenju na stalno mesto, o grobanju, o zelenem požlahtnjevanju amerikancev. Končno je govoril o razmotrivanju, katere domače vrste trte naj bi se cepile na amerikance. — Zelo nas je veselilo, da so se naši posestniki in viničarji v tolikem številu udeležili tega poduka o trtoreji. Gosp. Cerjaku in gosp. Radanoviču iskrena zahvala! Upamo, da nam gospoda predavatelja spomladi še katero povesta.

Iz Savinjske doline. (Dobro gledišče.) Vrednost dobrih glediških iger je priznal kranjski deželni zbor s tem, da je dovolil podpore 6000 gld. slovenskemu gledišču. Mi iz Gradca ne dobimo ne vinarja; zato pa je tem veseleje, da se še vendar priredi na kmetih in po trgih toliko lepih iger. Mi Savinjsčani tudi nismo leni; znanprej se bomo bolj marljivi na tem polju. Danes pa le omenimo pohvalno »nemški« Ljutomer, katerega kar občudujemo. Tam se prirejajo take igre, katerih si še v mestih prav ne upajo, ker treba precejšnjih žrtv. In kdo tamkaj deluje, mar je ves trg tako marljiv? Tamkaj imajo enega, kateri je že med nami deloval z velikim uspehom, kjer ta drži skupaj, ne razpade delo. Naj bi se le oglasil še med nami kak tak »režiser«, kakor je g. dr. Rosina, gibali bi se še vse drugače.

S Krškega. (Centralna posojilnica) je imela v četrtek, dne 5. sušca prvi občni zbor. Navzočno je bilo načelstvo, ki je zastopalo 16 deležev in zastopniki k zadrugi pristopivših posojilnic, namreč gg. A. Levak in L. Schwentner, ki sta zastopala posojilnico v Brežicah, in g. Jakob Rižnar, ki je zastopal posojilnico v Radečah. S pismenimi poblastili so bile zastopane posojilnice: v Mokronogu, v Klečah na Koroskem in v Rojanu pri Trstu. V vsem je bilo zastopanih 21 deležev (po 100 gld.) Po presrčnem pozdravu razložil je g. Ivan Lapajne potrebo tega zavoda in poudarjal, da je nemško posojilništvo enako organizirano n. pr. Raiffeisenova centralna posojilnica v Neuwiedu, ki je štela lani 1862 društev in imela 61 milijonov mark prometa, in da v avstrijskih nemških kronovinah skrbé deželni odbori za materialno podporo posojilnic. Ker za slovenske posojilnice nihče ne skrbi, treba je, da se sami organizujemo. Začetek temu je »Centralna posojilnica slovenska«, ki hoče kot registrovana denarna zadruga združiti kolikor mogoče veliko slovenskih posojilnic v tako skupno celoto, katera bi pred denarnim svetom, osobito pred slovanskim, imela več kredita, kakor ga imajo posamezne posojilnice. — Do zdaj se je »Centralni posojilnici slovenski« pridružilo 10 posojilnic, od katerih je dobila ona pristopnino (po 5 gld.) in delež (pa 100 gld.) ter nekaj polog; poslala jim je pa tudi ona več al) manj veliko hranilnih vlog in nekaj posojil. Kedar izdajo

te posojilnice svoj računski sklep za l. 1895., priobčila bode »Centralna posojilnica slovenska« svoje drugo izvestje, ki bode pričalo o veliki zaslombi, katero ima načelstvo pri svojih združnih posojilnicah. S tem 2. izvestjem bode stopilo potem načelstvo pred velike denarne zavode, osobito pred češke in iskalo pri njih cenega kredita. — To naznanilo g. ravnatelja je zbor s pohvalo odobril. Račun za preteklo leto (4 mesece) se je brez odgovora odobril. Volitev v načelstvo je pokazalo isti rezultat, kakor pri ustanovnem zboru; izvoljeni so namreč bili soglasno v načelstvo vsi prejšnji odborniki. V nadzorstvo so bili pa tudi enoglasno izvoljeni: gg.: Andrej Levak, ravnatelj posojilnice v Brežicah, Leop. Schwentner, namestnik ravnateljev pri posojilnici v Brežicah, Fr. Rohrman, ravnatelj posojilnice v Mokronogu, Jern, Ravnikar, tajnik posojilnice v Mokronogu, in Jak. Rižnar iz Radeč.

Iz Št. Lovrenca na Prežinu. (Zajec.) Kadar je gledal naš sosed Bizjak na Pečevju obglodana drevcesca, stiskal je pesti, žolč se mu je kuhel, in kdor bi mu tedaj zagovarjal sedanjo lovsko postavo, skupil bi jo. Bizjak je bil pravičen mož. Temu zaslužnemu, tolikokrat odlikovanemu učitelju sadjarstva bi jaz niti ne zameril, ako bi se v sveti jezi razgrel ter pobil zajce in nekoliko rebra preštel njih prijateljem. — Kdo mu bode poplačal škodo, ako zajec obgrize plemenite »pilčnike«, katerih daleč okrog najti ni več? Več let se trudi sadjar, preskrbi si zlahtnih sadežev, vzgaja in neguje jih več let; izplačal bi se trud še le čez deset let ali dalje; — tu mu pokonča drevo zajec! Ni vse pravično, kar je postavno. Postave se spreminjajo, pravica in resnica pa ostaneta. Resnica ostane tudi, da se godi krivica kmetom, dokler se ta lovska postava ne odpravi. Ako hoče kmet obvarovati »pilčnike« zajčjih zob, stane ga skorej toliko, kakor nov nasad. — Pri nas je tožil kmet Ml. najemnika lova za odškodovanje. Dokazal je, da je namazal drevesa z apnom in hudičevo smrdljivo, a — izgubil pravdo. Pritožil se je na drugo stopinjo. Štajarska kmetijska družba je izjavila, da je kmet storil svojo dolžnost, in Ml. je zmagal. A govori se, da se pritoži najemnik, g. J., na ministerstvo poljedelstva. Torej niti sedaj Ml. ne bode še škoda povrnjena! Kdo bode pravdo izgubil, še ni gotovo. Zajec pokončuje kmetu sadeže in zelenjavo, najemnik ga uživa, kmet pa naj še izgubi pravdo ter plačuje? O pravica, kje si?

Iz kozjanskega okraja. (Danisel!) Občina Zdole pri Kozjem že zdaj v čisti slovenščini uraduje. Tako je prav. Čast sedanjemu g. županu Janezu Preskerju! Samo, žalibog občinski pečat se še rabi nemški. Dobro bi bilo, da bi ga g. župan v »penzijo« spravil in nadomestil s slovenskim, ki bi se lahko takole glasil: »Občinski urad Zdole pri Kozjem.« Kadar se to uresniči, bodem že takoj naznanil.

Od Sv. Petra pri Mariboru. (Vinogradniški poduk.) Na dan 5. marca smo si naprosili občeznega vinorejca gosp. Fr. Mlakarja, da nam pokaže, kako moramo obrezovati vinsko trto, da dosežemo s tem obilno trgatve, njene moči pa vendar preveč ne oslabimo. Temu pozivu se je on tudi z veseljem odzval. Iz njegovega razkladanja smo zavzeli, da je naša rez napačna in da nam prej ali slej vzame naše vinograde, ako jih ne začnemo po njegovi ali kakih drugih metodi obdelovati. — Mlakarjeve gorice prinašajo pri ugodnem vremenu, kakor smo že slišali, na 3 oralih do 80 polovnjakov mošta na leto. Je-li to ni dovolj? Vrh tega pa še po njegovem načinu obdelan trs ne odstopi, on rodi in vihra do svojega 50. leta in to je ravno, kar nam da zopet pogum in kar prekosi celo Pfeiferjevo metodo. Torej naj izrečemo tukaj presrečno hvalo vrlemu slovenskemu vinorejcu za njegov trud!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se v ponedeljek vrnili z južnega Francoskega na Dunaj; svetla cesarica pa se je po morju odpeljala v Krf. — Odsek za volilno preosnovo je z 19 proti 5 glasom sklenil, da dobijo v občem volilnem razredu volilsko pravico tudi polnoletni hlapci. — Na vseučilišču so bili neredi, ker so nemški dijaki izjavili, da se z židovskimi dijaki nočejo dvobojevati. Sicer pa je vsak dvoboj v 5. zapovedi božji ostro prepovedan.

Češko. Cesarski namestnik Coudenhove je ob nastopu svoje službe priporočal uradnikom pravično upravo in znanje obeh deželnih jezikov. — Nekaj mla-določkih poslancev se bolj pofeguje za mastne službe, kakor pa za koristi volilcev. Kjer ni vere, ondi tudi ni veliko poštenja.

Štajarsko. Ker je gosposka zaukazala, da se na marenberški šoli naj podučujejo slov. otroci od začetka v slov. jeziku, zato nemški zagrizenci še vedno besnijo. Zlasti se hudujejo nad slov. duhovščino. — Dr. Lueger govori drevi v Gradcu na shodu obrtnikov.

Koroško. Leta 1898. ne bode deželne razstave v Celovcu. Odložili so jo na poznejši čas. — Govori se, da pride za vodjo celovške pripravnice neki slovenski katehet, rodom Kranjec. Nemčurski listi so vsled tega strašno razjarjeni.

Kranjsko. Državnih cest v tej kronovini je 500-34 km, okrajnih 2348-76 km in občinskih 2660-80 km. — Ljubljana dobi v kratkem električno razsvetljavo. Vse delo prevzame tvrdka Siemens in Halske. — V Ribniški dolini osepnice hudo razsajajo. Okuženih je že 15 vasij.

Primorsko. V Gorjci hočejo osmi laški otroški vrtec odpreti, v katerega bodo lovili slovensko deco. — Na Gorisko, v Trst in na južno Tirolsko je z Laškega pribežalo par tisoč vojaških rezervistov. Italijani so res junaki, pa samo z jezikom. Bog ve, čemu se dunajska vlada primorskih lahonov toliko boji?

Ogersko. Svoje dni smo v uvodnem članku poročali o velikih sleparijah in krivicah pri volitvi državnega poslanca v Stampfenu, kjer je zmagal državni tajnik Latkoczy. Oni dan pa je večina državnega zbora to volitev potrdila. To se pač vidi, kako kosmato vest imajo framasoni in židovski liberalci. — V četrtek pridejo nekateri ogerski ministri na Dunaj, da se bodo z našimi ministri posvetovali o pogodbi.

Vnanje države.

Rim. Sy. očeta je žalostil ukaz ruske vlade, da se poljski bogoslovci morajo učiti v semeniških ruščinah. Te dni pa se javlja vesela vest, da ruska vlada tega strogo ne zahteva.

Italijansko. Novi ministerski predsednik marki Rudini se hoče takoj prikupiti ljudstvu. Dosegel je, da kralj je pomilostil mnoge politične zločince, tudi one, ki so se udeležili punta v Siciliji.

Francosko. V Nizzi biva sedaj angleška kraljica V petek so jo obiskali naš presvetli cesar s cesarico. — Naš cesar so odlikovali predsednika republike z velikim križcem Štefanovega reda.

Nemško. Od leta 1876. do danes so dolgovi nemškega »rajha« narasli na 2000 milijonov. Največ je slo za vojaštvo. — V državnem zboru je razgovor o nemških naselbinah v Afriki. Prišlo je tudi na dan, kako je neki dr. Peters na nesramen način med zamorci »kulturo« razširjal.